

Асоциация, регистрирана в регистъра на
Юридически лица с нестопанска
Цел (ЮЛНЦ)
На Р България ЕИК 176964109
Седалище и адрес на управление:
Варна, ул. „Охрид“ №24-26, етаж 1
office@blsaceu.eu

Asociatie, inregistrata in Registrul
persoanelor juridice fara scop patrimonial

al R Bulgaria, CUI 176964109
Sediul si adresa de conducere:
Mun. Varna, str. „Ohrid” N 24-26, etaj 1
office@blsaceu.eu

MINUTA

Întâlnirii focus grupului 4 al BISAC – 18 Aprilie 2024

„FG 4 - Unelte de pescuit fantomă - oportunități de reconversie sau implicare în direcția unei economii albastre“

Pe data de 18 Aprilie 2024, a avut loc o întâlnire a focus grupului 4 al BISAC, pe tema „Unelte de pescuit fantomă - oportunități de reconversie sau implicare în direcția unei economii albastre”. Întâlnirea a avut loc în format hibrid, cu prezență fizică la Constanța și online, pe platforma Zoom.

Participanți la întâlnire:

Pentru această întâlnire, au răspuns invitației BISAC următorii participanți, reprezentând autorități naționale sau institute de cercetare din cele două state, cu participare în online:

Dl. Gabriel Popescu - Director Direcția Politici și Inspecții Maritime Constanța, ANPA România
Dna. Miu Adina-Iuliana; Dna. Oana Stancovici Bianu; Dna. Steliana Bejan - Agenția pentru Protecția Mediului, APM Constanța
Dl. Aurel Năstase - Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare "Delta Dunării" (I.N.C.D.D.D. Tulcea)
Dl. Hristo Panayotov - Director executiv adjunct, Agenția de Pescuit și Acvacultură Bulgaria, ANPA Bulgaria
Dna. Dimitrina Chakarova - expert șef, Agenția de Pescuit și Acvacultură Bulgaria
Dna. Aneta Encheva - Ministerul Agriculturii, Bulgaria
Dna. Victoria Nikolova
Dl. Helge Tretto Olsen - Resqunit

Întâlnirea este deschisă de Dl. Dragoș Buhai, președinte BISAC și condusă de Dl. Yordan Gospodinov.

Întâlnirea a început cu o prezentare a Dl. Marian Paiu, de la ONG Mare Nostrum, ce a avut ca subiect plasele de pescuit fantomă și moduri de gestionare și reciclare a acestora, informații incluse în ghidul realizat în cadrul proiectului „Net free Black Sea 2.0, susținut financiar de Ocean Conservancy Small Grants Program - Global Ghost Gear Initiative”. Proiectul are ca scop reducerea impactului plaselor sau uneltelor de pescuit pierdute în mod accidental sau abandonate în apele Mării Negre. Problema plaselor de pescuit abandonate în Marea Neagră este una semnificativă și afectează mediul marin, biodiversitatea și sustenabilitatea resurselor piscicole. Plasele de pescuit fantomă pot continua să pescuiască și să captureze viețuitoare marine diverse, inclusiv specii vulnerabile sau protejate. Acest lucru poate duce la scăderea populațiilor de pești și poate afecta indirect alte specii marine.

Pentru comunitățile de pescari, pierderea plaselor de pescuit poate reprezenta o problemă economică semnificativă. Investițiile în echipamentul de pescuit sunt mari, iar pierderea acestuia din cauza plaselor abandonate poate afecta sustenabilitatea activității de pescuit.

Sursele uneltelor de pescuit abandonate, pierdute și aruncate (ALDFG) prezentate, sunt împărțite în două categorii: directe și indirecte. Sursele directe sunt reprezentate de vreme nefavorabilă (ceea ce duce la pierderea uneltelor și face dificilă sau periculoasă recuperarea acestora) și presiune spațială (ceea ce duce la conflicte între unelte de pescuit sau între metode de pescuit, cât și între nave/ambarcațiuni și uneltele de pescuit). Sursele indirecte sunt reprezentate de: lipsa de instalații/facilități de eliminare a uneltelor fantomă; inaccesibilitatea către instalații/facilități de eliminare a uneltelor fantomă; costuri ridicate în ceea ce privește instalațiile/facilitățile de eliminare a uneltelor fantomă.

În ceea ce privește cadrul legislativ, rezoluțiile Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (UNGA) fac referire directă asupra ALDFG:

- Rezoluția A/RES/59/25 (Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, 2004) solicită Statelor, Organizației Alimentației și Agriculturii (FAO), Organizației Maritime Internaționale (IMO) și Programului de Mediu al Organizației Națiunilor Unite (UNEP), în special Programul său Regional al Mărilor (RSP), organizațiilor regionale și subregionale de gestionare a pescuitului și altor organizații interguvernamentale relevante, să abordeze problema echipamentelor de pescuit pierdute sau abandonate și a deșeurilor marine asociate, prin colectarea datelor despre pierderea echipamentelor, costurile economice pentru pescuit și alte sectoare, și impactul asupra ecosistemelor marine.
- Rezoluția A/RES/60/30 - Oceanele și Legea Mării (Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, 2006a) subliniază lipsa de informații privind deșeurile marine și încurajează studii suplimentare, îndemnând Statele să integreze problema deșeurilor marine în strategiile naționale legate de gestionarea deșeurilor și invită IMO să revizuiască Anexa V la Convenția Internațională pentru Prevenirea Poluării de către Nave (MARPOL).
- În cadrul Comunității Europene (CE), integrarea cerințelor de protecție a mediului în politicile Comunității este o obligație în conformitate cu Articolul 6 al Tratatului Comunității.
- Ordonanța de urgență nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor - f) Min. Agric. colaborează cu alte autorități competente, inițiază și propune măsuri care privesc materiale plastice din deșeurile marine provenite din echipamente de pescuit aruncate, inclusiv abandonate și pierdute.

În lupta împotriva uneltelor de pescuit pierdute sau abandonate trebuie luate în considerare aspectele de sănătate și siguranță la recuperarea acestora unde se pot urma următoarele strategii de succes:

- Efectuarea unei analize cuprinzătoare și strategică de abordare a problemei uneltelor fantomă la nivel național în domeniul pescuitului și acvaculturii.
- Învățarea din alte zone și adoptarea strategiilor de succes în contextul local și regional.
- Consolidarea capacităților în sectorul pescuitului pentru a aborda uneltele fantomă.
- Să se dea dovadă de spirit de conducere prin alocarea de fonduri pentru eforturile de prevenire și îndepărtare a uneltelor de pescuit, atât la nivel național, cât și internațional.

Conceptul de "creștere albastră" integrată are ca rezultat un mediu instituțional mai colaborativ pentru cercetarea în domeniul acvatic, cu domenii diverse, cum ar fi pescuitul, monitorizarea ecosistemelor, robotica și teledetecția, toate explorând oportunități comune. Acest lucru sugerează că, datorită progreselor înregistrate în domeniul științei materialelor, al tehnologiei informației și al ingineriei maritime, există posibilități reale de îmbunătățire a gestionării a sectorului de pescuit, de prevenire a riscurilor implicate și remedierea acestora prin cercetare și dezvoltare inovatoare.

În ceea ce privește gestionarea uneltelor de pescuit abandonate, pierdute și aruncate în Marea Neagră, sunt prezentate principiile pentru cele 3 moduri de abordare (prevenire, atenuare, remediere):

- Prevenire: Țările beneficiare sunt puse în măsură să recunoască amploarea și natura ALDFG în apele lor.; Gestionarea și reglementarea bazată pe dovezi a pescuitului pentru a preveni

ALDFG.; Sprijinul vizează furnizarea de soluții practice și viabile din punct de vedere economic la ALDFG.; Sprijinul și acțiunile propuse sunt integrate într-o politică coerentă și de acțiune coerentă, cu o foaie de parcurs convenită.

- Atenuare: Dezvoltarea și promovarea celor mai bune practici și a tehnologiilor dovedite care reduc incidența și impactul ALDFG.
- Remediere: Țările beneficiare sunt sprijinite în dezvoltarea sistemelor de informare ALDFG.; Țărilor și autorităților beneficiare li se permite să conceapă și să efectueze programe specifice de recuperare a ALDFG.

La nivel global există numeroase studii, exemple și practici care pot fi preluate, utilizate și, în ultim caz, adaptate la nivel local și regional. În ultimii ani s-au înregistrat progrese în domeniul științei materialelor, al tehnologiei informației și al ingineriei maritime unde există posibilități reale de îmbunătățire a gestionării sectorului de pescuit. Acest lucru sugerează că există implicare și remediere prin cercetare și dezvoltare inovatoare.

Strategii de gestionare a plaselor de pescuit pierdute:

- Monitorizare și raportare: îmbunătățirea sistemelor de monitorizare pentru a detecta rapid plasele de pescuit pierdute; încurajarea pescarilor în raportarea echipamentelor pierdute.
- Recuperarea plaselor de pescuit pierdute: organizarea unor operațiuni de recuperare pentru extragerea plasele de pescuit pierdute din mediul marin, angajarea pescarilor și a unor echipe specializate (scafandri) în recuperarea plaselor de pescuit.
- Promovarea tehnologiilor prietenoase cu mediu: utilizarea tehnologiilor inovatoare, cum ar fi plasele biodegradabile sau plasele cu dispozitive de urmărire pentru a ușura recuperarea.
- Educație și conștientizare: creșterea gradului de conștientizare a pescarilor cu privire la impactul plaselor pierdute; furnizarea de instruiți pentru pescari pentru a preveni pierderea accidentală a echipamentelor de pescuit.
- Reglementare și implementare: elaborarea și implementarea unor reguli și reglementări stricte privind gestionarea echipamentelor de pescuit.
- Colaborare între părți implicate: stimularea colaborării între guverne, organizații non-guvernamentale, pescari și alte părți implicate pentru a aborda problema plaselor pierdute la nivel local, regional și internațional.
- Reciclare și eliminare responsabilă: dezvoltarea unor metode eficiente și prietenoase cu mediul pentru reciclarea sau eliminarea responsabilă a plaselor de pescuit scoase din uz.
- Inovație tehnologică: investiție în cercetare și dezvoltare pentru a identifica soluții tehnologice inovatoare care să reducă impactul plaselor de pescuit pierdute.
- Monitorizarea impactului: realizarea unor studii periodice pentru a evalua impactul plaselor de pescuit pierdute asupra ecosistemelor marine și pentru a ajusta strategiile de gestionare în consecință.
- Răspuns rapid la incidente: stabilirea unor proceduri clare și răspunsuri rapide la incidente pentru a gestiona situațiile de urgență legate de plasele de pescuit pierdute.

Discuții:

DI. Ludmil Ikonov: Aveți o tehnologie pentru a marca aceste unelte, pentru a putea fi identificate sau urmărite?

DI. Marian Paiu: Tehnologie există, doar că aceasta la nivelul României și Bulgariei poate fi regăsită doar sub anumite aspecte. Fabrici există care pot recicla, refolosi sau prelua doar partea de plastic, dar care să nu fie deschise la a face munca manuală de separarea a tipurilor de materiale pe care plasele le conțin. Cel puțin este o problemă pe care o întâmpinăm în România.

Dl. Ludmil Ikonov: Pot fi incinerate?

Dl. Maria Paiu: Da, ca orice deșeu pot fi incinerate, dar acest lucru ar trebui să fie ultima resursă. Revenind la identificarea lor, există tehnologie la momentul actual în ceea ce privește marcarea plaselor, atât cu tag-uri radio, sau balize inteligente, cum vom vedea în prezentarea dl. Olsen, dar care vor ridica probleme în ceea ce privește costurile. Ar trebui să fie un parteneriat public-privat prin care să fie identificate fonduri pentru aceste aspecte, deoarece nu pot fi puse doar în sarcina pescarilor.

Dna. Aneta Encheva: Noi lucrăm la elaborarea unei modificări în cadrul legislativ și acesta va fi unul dintre subiectele pe care le abordăm. Acest aspect a fost inclus și în regulamentul de control ce se aplică în politica comună. Conform acestui regulament deja va fi obligatoriu ca uneltele abandonate să fie incluse în jurnalul de bord. Iar în acesta vor fi înregistrate și eforturile depuse pentru a găsi aceste echipamente pierdute. În ceea ce privește sugestia făcută de dvs. cu privire la monitorizare și trasabilitate, aceste sunt deja incluse în politica europeană cu privire la uneltele abandonate. Sperăm ca prezentarea dvs. și ghidul menționat să fie accesibil pentru mai multe părți interesate.

Dl. Marian Paiu: Vom transmite prezentarea și ghidul.

Dl. Kiril Zheglev: Pescarii nu sunt dispuși să își piardă uneltele, deoarece acestea prezintă costuri ridicate pentru ei. În ceea ce privește acvacultura marină, lucrurile nu stau chiar așa. Ponderea materialelor din fermele de acvacultură este foarte mare. Acolo sunt folosite tone de plastice, nu ca în cazul plaselor individuale. Dacă nu se poate identifica foarte clar o plasă pierdută, aici este localizată poziția fermelor. În cazul în care pescarii depun eforturi pentru a își recupera uneltele, fermele acvatice le abandonează. În cazul în care aceste ferme acvatice au fost inițiate prin fonduri europene, prin intermediul unui proiect, după ce trece perioada de monitorizare sunt abandonate. Faptul că aceste ferme sunt lăsate la voia întâmplării, este un lucru cunoscut de autorități. În această privință, propunerea mea este ca autoritățile să oblige operatorul respectiv ca în perioada în care nu mai este exploatată ferma respectivă sau aproape de termenul de monitorizare, să fie recuperate aceste unelte și preluate spre eliminare.

Dna. Dimitrina Chakarova: Doresc să adaug că în primul proiect de modificare a legislației a fost propusă o măsură pentru abordarea uneltelor pierdute. În această perioadă am adunat informațiile cu privire la aceste unelte abandonate și am aflat că numărul acestora este unul foarte mic. În discuțiile avute cu pescarii, au confirmat că au mare grijă și depun eforturi mari pentru a recupera uneltele, deoarece sunt foarte costisitoare și reprezintă investiții foarte mari. Așa cum a fost menționat, urmează să fie modificată legea cu privire la pescuit și acvacultură și așteptăm să vedem care vor fi măsurile respective.

Dl. Daniel Buhai: În baza experienței din domeniul pescuitului, este adevărat că pescarii nu au interes să piardă unelte sau să nu le recupereze și mereu se ajunge la această greșală de a aduce vina asupra sectorului de pescuit pentru aceste fenomene. De aceea, propun o analiză a cauzelor apariției acestor unelte fantomă. Vom analiza uneltele pe categorii. Cele în mișcare, tip traul sau draga, se pierd datorită unor obstacole întâlnite în activitatea de pescuit, de obicei epave sau alte asemenea obstacole. Există multe poze cu epave istorice, din zona de litoral a României, care sunt îmbrăcate cu traule sau plase pescărești. Doresc să precizez că autoritățile nu au o evidență foarte bine realizată a acestor epave și nici o actualizare a poziției lor. Pescarii nu sunt fericiți să piardă un traul care costă peste 10.000 de Euro. Propun, pentru recomandare, ca autoritățile să facă actualizările la hărți cu

toate obstacolele care determină apariția acestor fenomene de pierdere a uneltelor, respectiv Direcția Hidrografică, cea care face hărțile, și Autoritatea Navală. Al doilea tip de unelte care se pierd sunt setcile de fund, cele staționare, la calcan. Cauzele apariției acestor pierderi sunt reprezentate de faptele de braconaj, care lasă prin abandon aceste unelte. Aceia nu sunt pescari, sunt braconieri, și pur și simplu le abandonează în momentul în care sunt prinși. În acest caz, întotdeauna, Poliția de Frontieră, Garda de Coastă știu pozițiile unde au fost semnalate fapte de braconaj, dar nu se face o recuperare adecvată a acestor unelte în zona respectivă. O altă cauză este reprezentată de agățarea de către alți pescari prin traulare sau prin amplasare de setci, peste setci care existau deja. În ambele cazuri autoritățile statului joacă un rol important. În primul caz nu se face acțiunea de recuperare prin sondare a zonei respective unde a avut loc fapta de braconaj. În al doilea caz, ANPA și autoritățile de supraveghere a pescuitului, nu stabilesc zone de desfășurare a activității de pescuit, astfel încât unde se pun setci fixe să nu se trauleze sau să nu vină alți pescari să pună altele peste. Nu există acest control. Concluzia pe care doresc să o prezint, este că trebuie să responsabilizăm autoritățile să ia măsuri în aceste cazuri expuse, deoarece ele au un rol determinant și nu pescarii. Mai ales ANPA să reglementeze mult mai bine zonele cu activități specifice de pescuit pentru a preîntâmpina astfel de cazuri.

Urmează o prezentare a dl. Helge Tretto Olsen, reprezentant al firmei Norvegiene, Resqunit. Aspectele ce vor fi prezentate nu sunt specifice doar regiunii Mării Negre, ci pentru oceanul global. Ca în toate industriile trebuie să ne gândim la sustenabilitate. Sunt două tipuri de sustenabilitate pe care trebuie să le avem în vedere, cea economică și cea ecologică. Dacă privim industria pescuitului, ea este sustenabilă economic, deoarece oamenii au locuri de muncă și venituri din această industrie. Dacă ne uităm la partea ecologică, în industria pescuitului nu este așa cum ar trebui să fie și multe aspecte sunt cauzate de uneltele fantomă. Dacă ne uităm la impactul industriei de pescuit, veți vedea că dacă includem costuri și eforturi de colectarea a acestor deșeuri, unelte, ca partea a acestei industrii, atunci industria de pescuit nu va mai fi nici sustenabilă economic.

În fiecare an, între 500.000 și 1 milion de tone de unelte de pescuit sunt pierdute în mare, rezultând poluarea cu plastic toxic și 338.000 de tone de pește și crustacee ucise din pescuitul fantomă. În opinia mea, cei care pot reduce sau stopa pierderea acestor unelte sunt chiar pescarii. Nu sugerez să facă acest lucru singurii, deoarece implică costuri mari, dar costurile de colectare ar trebui avute în vedere în planul economic. Pot fi făcute de autorități, care să prevadă costuri de finanțare pentru tehnologii care să prevină pierderea uneltelor. Autoritățile pot aloca fonduri pentru aceste tehnologii care să ajute la prevenirea pierderii uneltelor, în loc să se focuseze pe eforturile de colectare ale uneltelor pierdute. Compania noastră a realizat acest produs, RESQUUNIT, care este un instrument de prevenire a pierderii echipamentelor din lume cu mecanism electronic de eliberare programabil. Avem clienți care folosesc acest echipament pentru a recupera plase staționare sau echipament științific.

RESQUUNIT este un sistem de geamanduri de rezervă funcțional și accesibil, cu un mecanism electronic de eliberare programabil pentru a localiza și recupera uneltele de pescuit pierdute. Dacă acest instrument stă mai mult timp decât a fost programat inițial, acesta rămâne agățat pe plasa respectivă și se eliberează, ajungând la suprafață, indicând astfel unde este poziția plasei. Timer-ul poate fi setat de pe telefon, pentru o durată între 1 minut și 5 ani.

Sistemul este ușor de instalat și funcționează automat. Nu este necesară interacțiunea utilizatorului după configurarea inițială.

Caracteristicile acestuia echipament sunt:

- Tip de declanșare cu geamandură - Cronometru electronic
- Mecanism de eliberare - Blocare mecanică
- Durata de viață estimată - 3 ani
- Adâncimea de lucru (geamandura) - 50 de metri / 165 de picioare (maximum)

- Adâncimea de activare a temporizatorului - 6 m / 20 picioare (presostat)
- Forța liniei - 80 - 100 kg aprox.
- Greutate - 0,7 kg
- Înălțime, lățime, adâncime - 27x26x6 cm / 10,5x10,5x2,5"
- Compatibil cu - Vase/capcane – comerciale, Vase/capcane - recreative, Echipamente de cercetare științifică

Temporizatorul electronic de eliberare este certificat pentru adâncimea de lucru până la 900 de metri / 3000 de picioare. Sistemul poate fi rearmat de 50/250 de ori fără piese de schimb, reîncărcare sau înlocuire a bateriei (în funcție de tipul unității). Produsul abordează problema critică a echipamentelor de pescuit pierdute în industrie, ceea ce duce la costuri crescute de înlocuire, pescuit fantomă și poluare marine. Acesta a fost implementat și utilizat în parcul marin Norvegian.

Dl. Kiril Zheglev: În România și Bulgaria plasele trebuie să fie foarte bine marcate și să se cunoască poziționarea acestora.

Dl. Yordan Gospodinov: Tehnologia prezentată este una foarte interesantă.

Dl. Dragoș Buhai și Dl. Yordan Gospodinov mulțumesc participanților pentru implicarea și contribuțiile lor la discuții și încheie întâlnirea.

Minută realizată de: Dna. Anca-Maria Panait

Președinte BISAC: Dl. Dragoș Buhai